

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૨

પ્રશ્ન પત્ર

જુલાઈ ૨૦૨૧

ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં. (૮) ઉત્તર પત્ર માં આભ્યાસક્રમ નું નંબર લખવુ જરૂરી છે.

પ્રશ્ન-૧

ખાલી જગ્યા પુરો

૨૦

૧. એ રીતે બંને શાસનના જ કાર્ય..... કરી શકાશે.
૨. વાયુકાયના એક દંડકમાં ઉત્તર વૈક્રિય શરીર અંગુલના..... ભાગ જેટલું હોય છે.
૩. ચાર શરણનો સ્વીકાર કરી..... ના ધ્યાનમાં લીન બન્યા.
૪. બધા ભય શ્રી પાર્શ્વનાથ જીનેશ્વરના નામનું..... કરવાથી શાંત થાય છે, શમી જાય છે.
૫. ભવ્ય જીવ..... સંસાર બાકી રહે ત્યારે આ સમ્યક્ત્વ પામે છે.
૬. સ્થૂલિભદ્ર મુનિએ તે વેશ્યાને પ્રતિબોધીને..... શ્રાવિકા બનાવી.
૭. નું શરીર એક હજાર યોજનની કાંઈક અધિક હોય છે.
૮. યતાં જ શ્રેયાંસકુમારના હાથે પ્રભુનું સુખતા ઇક્ષુરસથી પારણું થાય છે.
૯. એવા મોટી કાયાવાળા અને જેણે નખરૂપી વજ્રના ઘાતથી ગજેન્દ્રના..... ના વિસ્તારને વિદારેલા છે.
૧૦. આહારક શરીરની.....મૂઠી વાળેલા એક હાથ જેટલી છે.
૧૧. પરમાત્મા શાસનની.....ગહનતા એમને સ્પર્શી ગઈ.
૧૨. અવિરતિ ગુણસ્થાન, મિથ્યાત્વ ગુણસ્થાન, સાસ્વાદન ગુણસ્થાન એ ત્રણ ગુણસ્થાનો.....જીવની સાથે જાય છે.
૧૩. જેવા નેત્રવાળા જેણે અતિ મુખ ફાડયું છે.
૧૪. આ..... અને સંસાર દુઃખ માટે જ છે.
૧૫.એટલે મિથ્યાત્વના ઉદયમાં અંતર-ગાબડું પાડવું.
૧૬. વરરૂચિ એથી..... થયો અને આવક પણ બંધ થઈ.
૧૭. મિશ્ર ગુણસ્થાને રહેલો જીવ.....અથવા મિથ્યાત્વી બનીને મરે છે.
૧૮. ગંથીભેદ પછી તરત સમ્યક્ત્વની પ્રાપ્તિ થાય છે, ત્યારે જીવને..... હોય છે.
૧૯.રચીને લોકોને જ્યોતિષ કહેતા અને પોતાની આજીવિકા ચલાવતા.
૨૦. સમકિતિ જીવ મનુષ્ય અથવા દેવગતિમાં જાય છે.

પ્રશ્ન-૨

એક જ શબ્દમાં જવાબ આપો.

૧૫

૧. અર્ધશુદ્ધ પુંજ આ કર્યું મિથ્યાત્વ છે ?
૨. સર્વ સ્થળે કોની નિંદા થવા લાગી ?
૩. સર્વાર્થસિદ્ધ દેવલોકમાં કયા મુનિ ગયા ?
૪. જે જીવ ઉભય ભાવમાં હોય એને કયો ભાવ હોય છે ?
૫. સૂત્રપાઠ માટે અયોગ્ય કોને ઘોષિત કર્યા ?
૬. પાર્શ્વજિન પાપનું શું કરે છે ?
૭. સર્વજ્ઞોકત ભાવોનું અસ્તિત્વ વિચારવું એને શું કહેવાય છે ?
૮. શેઠે અજ્ઞાનતાથી શેનું ઉપાર્જન કર્યું ?
૯. દુકાળ પડવાથી કયુ બારમું અંગ સૂત્ર વિસ્મૃત થવા લાગ્યું ?
૧૦. પૂર્વભવના અભ્યાસથી જીવાદિ નવતત્ત્વમાં શ્રદ્ધા થાય એ શું ?
૧૧. ગોચરીની વિધીના જાણકાર બનીને દોષ ટાળવા પ્રયત્નશીલ બનીએ એ કયો પંથ છે ?
૧૨. ત્રણ પ્રકારના કરણ શું પ્રાપ્ત કરવામા સહાયક છે ?
૧૩. ગર્ભજ તિર્યચને કયુ શરીર નહી હોય ?
૧૪. કયો પણ જીવ કયાં ગુણસ્થાનમાં મરે નહીં ?
૧૫. શેના ઉદયથી આત્માનો સમકિત ગુણ દબાયેલો હતો ?

પ્રશ્ન- ૩ નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) પ્રમુખ ૨) દુહઓ ૩) પતિયવ ૪) મારંભે ૫) મિચતે ૬) જલણ ૭) મહુર્પિંગ ૮) અહિય ૯) મર્ધે
- ૧૦) ત્રયાસ્ત્રિશત્સાગરા ૧૧) સમુદ્ધૂતિ ૧૨) રિઉ ૧૩) વેઉવિય ૧૪) મુદયા ૧૫) ગર્ધંદ ૧૬) તદર્ધ ૧૭) જહ્ન્યા
- ૧૮) પવિત્રુ ૧૯) પ્રશમ ૨૦) હયાચુર્યે

- પ્રશ્ન-૪ જોડક જોડો (ફક્ત બી) નું નંબર લખો. ૧૦**
એ	બી	એ	બી
૧) રાગલ્લેષ	૧) બૃહત્ કલ્પ	૬) શાસ્ત્રશ્રવણ	૬) વનસ્પતિ
૨) પાની	૨) તિર્યચ	૭) મધ (શહદ)	૭) પૂ.આ. રત્નશેખરસૂત્રિ
૩) સચિત	૩) નેત્ર	૮) યથાપ્રવૃત્તિકરણ	૮) ચોર
૪) સિંહ	૪) ભય	૯) શ્રીભદ્રબહુસ્વામી	૯) અકામ નિર્જરા
૫) ૯ યોજન	૫) અધિગમ સમ્યક્ત્વ	૧૦) ગુણસ્થાન	૧૦) સ્થૂલભદ્રમુનિ
- પ્રશ્ન-૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો. ૧૦**
૧. અનિવૃત્તિકરણની પ્રક્રિયા કેટલી મીનિટની છે ?
 ૨. ભદ્રબાહુસ્વામી કેટલા વર્ષ સુધી મુનિરૂપમાં રહ્યા ?
 ૩. નારકીની ઉત્કૃષ્ટ અવગાહના કેટલા ધનુષ્યની છે ?
 ૪. કુલ મળીને કેટલા ગુણસ્થાન પરભવમાં સાથે નહિ આવે ?
 ૫. શ્રી સ્થૂલભદ્રમુનિ યુગપ્રધાન આચાર્યના રૂપમાં કેટલા વર્ષ સુધી રહ્યા ?
 ૬. દેવતાઓને ૧૩ દંડકમાં ઉત્તર વૈક્રિય શરીર કેટલા યોજનનું હોય છે ?
 ૭. કેટલી આવલિકા બાકી રહે ત્યારે આગાલ બંધ થાય ?
 ૮. કેટલા પ્રકારના ભય શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુના નામના કીર્તન કરવાથી શાંત થાય છે ?
 ૯. મિશ્ર ગુણસ્થાનમાં કેટલી પ્રકૃતિયોનો બંધ થાય છે ?
 ૧૦. પ્રાકૃત ભાષામાં 'વસુદેવ ચરિયં' કેટલા શ્લોક પ્રમાણ છે ?
- પ્રશ્ન-૬ નીચેના વાક્યો સાચા (✓) છે કે ખોટા (×) તે જણાવો. ૧૦**
૧. આઠમી પરંપરા સુધી શ્વેતાંબર અને દિગંબર સરખી છે એનાથી આગળ અલગ થઈ જાય છે ?
 ૨. તેઉકાચની ઉત્કૃષ્ટ અવગાહનાં અંગુલના અસંખ્યાસતમાં ભાગ જેટલી છે ?
 ૩. જયણા પાલનમાં પરમાત્માના શાસનમાં બતાવેલી આહારવિધિ સહાયક બને છે.
 ૪. સાકર અને દહીના સંયોગથી જે ત્રીજો રસ ઉત્પન્ન થાય છે એને શિખરણ કહેવાય છે
 ૫. સ્થૂલભદ્ર મુનિએ બે વસ્તુ ઓછી એવો ચૌદ પૂર્વનો અભ્યાસ કર્યો.
 ૬. તૈજસ, વૈક્રિય શરીર સંપૂર્ણ આત્મપ્રદેશોમાં વ્યાપ્ત હોવાથી જીવની શરીર જેટલી અવગાહના હોય છે.
 ૭. જ્યાં સુધી ત્રીવ્ર રાગ-દ્વેષની ગાઠ-ગંથી છે ત્યાં સુધી પ્રથમ યથા પ્રવૃત્તિકરણ છે.
 ૮. આઠમાં દિવસે બાળકનું મૃત્યુ બિલીથી થશે એનાથી તમોને કેવી રીતે ખુશી વ્યક્ત કરે.
 ૯. પ્રત્યાખ્યાની કષાયના ઉદયથી વ્રત પરચક્ષ્માણ સ્વીકારી નથી શકતા.
 ૧૦. અંતકરણના અંતે જે શુદ્ધ પુંજ ઉદયમાં આવે તો ક્ષાયોપશમિક સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્ત થાય છે.
- પ્રશ્ન-૭ નીચેના વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો. ૧૦**
૧. જ્ઞાની ભગવંતો કહે છે કે મિત્યાત્વ જીવને શિવ ન બનવા દે.
 ૨. હિંસા આદિમાં નિમિત્તભૂત ન બનવા માટે સાધુને આ વસ્તુ લેવી કલ્પે નહિ.
 ૩. જિનશાસનના જ્ઞાનના ખજાનાને વધારે સરળ સમૃદ્ધ બનાવ્યો છે.
 ૪. ક્ષાયિક સમક્રિતિ જીવ આયુષ્ય બંધ ન પડ્યો હોય તો એ જ ભવે અથવા ત્રીજે, ચોથે ભવે મોક્ષમાં જાય છે.
 ૫. છતાં તે મુનિ કોશા વેશ્યાને ત્યાં ગયા અને ચારિત્ર ભાવનાથી પતિત થયા.
 ૬. આ સામાન્ય નિયમ પાછળ પણ આહાર પાણીમાં કોઈને અંતરાભૂત ન થવાની જ ભાવના રહેલી છે.
 ૭. એક યોજન ચઉરિન્દ્રિયના શરીરની ઉચ્ચાઈ સૂત્રને વિષે કરી છે.
 ૮. ભદ્રબાહુસ્વામી સ્થૂલભદ્ર મુનિ સહિત વિચરતા પાટલીપુત્રના ઉદ્યાનમાં પધાર્યા.
 ૯. નાની દેખાતી વાત ક્યારેક કેટલી ભયાનક બની જાય છે.
 ૧૦. મિશ્ર ગુણસ્થાને રહેલો જીવ બીજા ભવનું આયુષ્ય ન બાંધે.
- પ્રશ્ન-૮ તમારી ભાષામાં સમજાવો. ૧૫**
- ૧) મિશ્ર ગુણસ્થાન અને એની વિશેષતાઓ વિષે લખો. ૨) સાધુને ક્યારે ક્યારે ગોચરી લેવી ન કલ્પે.
 - ૩) શ્રી ભદ્રબહુસ્વામી એ શું શું રચીને શાસનનના સેવી કરી છે. ૪) છઠ્ઠી ગાથાનુસાર અવગાહના દ્વાર સમજાવો ?
 - ૫) શ્રી પાર્શ્વનાથના નામ કીર્તનનો શું પ્રભાવ છે.